

โครงการเสวนาวิชาการด้านวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และสังคมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

หัวข้อ

“การฟื้นฟูชีวิตและลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว: สถานการณ์ปัจจุบันและบทเรียนจากต่างประเทศ สู่การจัดการที่เหมาะสมกับประเทศไทย และประเทศในภูมิภาคอาเซียน”

1. หลักการและเหตุผล

กรณีการลักลอบปล่อยหางแร่ปนเปื้อนสารตะกั่วลงลำห้วยคลิตี้ทำให้เกิดการปนเปื้อนในลำห้วยยาวกว่า 19 กิโลเมตร เป็นกรณีการปนเปื้อนสารอันตรายในระบบนิเวศที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของชุมชนกระเหรี่ยงที่เป็นที่รับรู้ของสังคมไทยมานานกว่า 16 ปี ในปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษได้รับมอบหมายจากศาลปกครองให้ดำเนินการฟื้นฟูลำห้วยให้กลับมาใช้งานได้โดยปลอดภัยต่อชุมชนอีกครั้งและกำลังอยู่ในขั้นการดำเนินการฟื้นฟูให้เสร็จสิ้นใน 3 ปี อย่างไรก็ตามนอกจากการฟื้นฟูการปนเปื้อนแล้วการฟื้นคืนวิถีชีวิตชุมชนของชาวคลิตี้ล่างที่ได้รับผลกระทบจากการปนเปื้อนสารตะกั่วก็สำคัญไม่แพ้กัน งานวิจัย สหสาขาวิชา ด้านการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนสารอันตราย กฎหมายสิ่งแวดล้อม และการฟื้นฟูวิถีชีวิตชุมชนจึงเป็นงานวิจัยที่สำคัญต่อการแก้ปัญหากรณีคลิตี้ อันเป็นกรณีตัวอย่างการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนกรณีแรกของประเทศไทย ด้วยเหตุนี้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านงานวิจัยและการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนในภาคสนามระหว่างประเทศไทยกับประเทศที่มีประสบการณ์ในการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนมาก่อนหน้าอย่างประเทศสหรัฐอเมริกา และ ประเทศไต้หวัน จึงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาทางวิชาการและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการจัดการมลพิษและตะกอนท้องน้ำปนเปื้อนสารอันตรายอย่างเหมาะสมกับประเทศไทยและประเทศใน ภูมิภาคอาเซียน อันเป็นโจทย์ที่ท้าทายการทำงานในประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียนปัจจุบัน

ด้วยเหตุนี้ สถานความเป็นเลิศเพื่อความยั่งยืนด้านสุขภาพ สิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม หน่วยวิจัยเชิงบูรณาการด้านการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนและการนำทรัพยากรธรรมชาติกลับมาใช้ใหม่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในฐานะสถานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่เน้นการวิจัยการจัดการทรัพยากรธรรมชาติปนเปื้อนสารอันตรายจนเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและได้มีส่วนร่วมกับภาคประชาสังคมในกรณีติดตามการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้อย่างต่อเนื่อง จึงร่วมมือกับ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัย Carnegie Mellon ประเทศสหรัฐอเมริกา และมูลนิธินิธิธรรม สิ่งแวดล้อม และบริษัท TESC ไต้หวัน เป็นเจ้าภาพร่วมกันเพื่อจัดเวทีเสวนาสหสาขาวิชาการ หัวข้อ “การฟื้นฟูชีวิตและลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว สถานการณ์ปัจจุบันและบทเรียนจากต่างประเทศ สู่การจัดการที่เหมาะสมกับประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคอาเซียน” เพื่อสร้างโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการ ระหว่างภาคส่วนต่างๆที่ร่วมกันฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ และวิถีชีวิตของชุมชน อันจะนำมาสู่การทำงานวิจัย

ร่วมกันในเชิงปฏิบัติเพื่อนำมาสู่ความสำเร็จในการแก้ไขกรณีปนเปื้อนที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสมในประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคอาเซียน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสร้างเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ข้อมูลวิชาการและประสบการณ์การวิจัยในด้านการฟื้นฟู ลำห้วยและตะกอนท้องน้ำ ปนเปื้อนสารอันตราย จากประสบการณ์ของ ประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ไต้หวัน และไทย

2.2 เพื่อก่อให้เกิดการบูรณาการงานวิจัยรวมทั้งการต่อยอดองค์ความรู้เพื่อเป็นแนวทางฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการจัดการในพื้นที่ปนเปื้อนสารอันตรายอย่างเหมาะสมกับประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคอาเซียน

2.3 เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด แนวทางและประสบการณ์การทำงานด้านการฟื้นฟูชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ปนเปื้อนสารอันตราย ระหว่าง ไทยและนานาชาติ

3. ขอบเขตเนื้อหา/วิธีการดำเนินการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประกอบด้วยภารกิจปรายในหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้มีการสอบถาม และเสนอข้อคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

(1) การอภิปรายเพื่อนำเสนอองค์ความรู้ ข้อมูลวิชาการ และประสบการณ์การวิจัย ตามร่างกำหนดการดังแนบ

(2) การซักถามและอภิปรายในลักษณะ Open Discussion เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้ในด้านต่างๆ และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง ระบุหัวข้อร่วมเวทีโดยมีผู้ดำเนินรายการ กระตุ้นและสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

6. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ 24-25 กรกฎาคม 2557 ณ อาคารเอกาทศรถ มหาวิทยาลัยรัตนนคร พิษณุโลก

7. หน่วยงานรับผิดชอบ

สถานความเป็นเลิศเพื่อความยั่งยืนด้านสุขภาวะ สิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร

หน่วยวิจัยเชิงบูรณาการด้านการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนและการนำทรัพยากรธรรมชาติกลับมาใช้ใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร

สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ

มูลนิธินิธิธรรมสิ่งแวดล้อม

บริษัท TESC ไต้หวัน

กำหนดการโครงการ

“โครงการเสวนาวิชาการด้านวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม กฎหมาย และสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

หัวข้อ

“การฟื้นฟูชีวิตและลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว: สถานการณ์ปัจจุบันและบทเรียนจาก
ต่างประเทศ สู่การจัดการที่เหมาะสมกับประเทศไทย
และประเทศในภูมิภาคอาเซียน”

จัดโดย

สถานความเป็นเลิศเพื่อความยั่งยืนด้านสุขภาวะ สิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
หน่วยวิจัยเชิงบูรณาการด้านการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนและการนำทรัพยากรธรรมชาติกลับมาใช้ใหม่
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มูลนิธินิธิธรรมสิ่งแวดล้อม
กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ
บริษัท TESC ประเทศไทย(ได้หวัน)

24 กรกฎาคม 2014

ห้องสัมมนาเอกาทศรถ 301 ตึกเอกาทศรถ มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก

09.00-09.20	กล่าวเปิดประชุมโดยอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
09.30-10.20	ประวัติการปนเปื้อนลำห้วยคลิตี้: การรั่วไหล การปนเปื้อน การฟ้องร้อง และสิทธิ
ชุมชน
โดย ผู้แทนมูลนิธินิธิธรรมสิ่งแวดล้อม และผู้แทนชุมชนหมู่บ้านคลิตี้ล่าง
10.20-11.10	ผลกระทบต่อสุขภาพจากการปนเปื้อนสารตะกั่วในลำห้วยคลิตี้: อดีต สู่ ปัจจุบัน
โดย พญ.ดร.ฉันทนา ผดุงทศ
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
11.10-12.00	ทางเลือกการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนสารตะกั่ว: กรณีศึกษาลำห้วยคลิตี้
โดย ผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษ ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น และผู้แทนจาก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 12.00-13.00 รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00-13.50 ทางเลือกการฟื้นฟูลำห้วยและแม่น้ำปนเปื้อนสารอันตรายโดยการครอบตะกอน:
กรณีศึกษาการปนเปื้อนสาร PCBs ในประเทศสหรัฐอเมริกา (บรรยายภาษาอังกฤษ
แปลไทย)
โดย ศาสตราจารย์ ดร. Gregory V. Lowry
รองผู้อำนวยการ Center for Environmental Implications of
Nanotechnology, Carnegie Mellon University, Pittsburgh, ประเทศ
สหรัฐอเมริกา
- 13.50-14.40 16 ปีของการปนเปื้อนตะกั่ว: ลำห้วยคลิตี้ได้เปลี่ยนแปลงทางแร่ปนเปื้อนตะกั่วไป
อย่างไรบ้าง?
โดย ดร.ธนพล เพ็ญรัตน์
รองผู้อำนวยการ สถานความเป็นเลิศเพื่อความยั่งยืนด้านสุขภาพ สิ่งแวดล้อม
และ อุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- 14.40-15.30 จะฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ได้อย่างไรบ้าง? มุมมองจากประสบการณ์ของไต้หวัน (บรรยาย
ภาษาอังกฤษ แปลไทย)
โดย Tracey Hsu
Taiwan Environment Scientific Corporation (TESC), ไต้หวัน
- 15.30-16.00 เวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ดำเนินการโดย ดร.ชยาวิรุฬห์ หวังเจริญรุ่ง
กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 25 กรกฎาคม 2014**
ห้องสัมมนาเอกาทศร 301 ตึกเอกาทศร มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก
- 09.00-15.00 เวทีเสวนาเปิด: ยิ่งไปกว่าการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม เราจะฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของชุมชนที่
ได้รับผลกระทบจากการปนเปื้อนสารอันตรายได้อย่างไร? กรณีศึกษาการปนเปื้อน
ลำห้วยคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี การปนเปื้อนแคดเมียม จังหวัดตาก การปนเปื้อน
จากเหมืองทอง จังหวัดพิจิตร และ จังหวัดเลย
ดำเนินการโดย ผู้แทนสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 15.00 – 15.30 ปิดการประชุม

Tentative Program

“Cleaning up Klitty Creek: Current Situation and Lesson Learnt from Other Countries”

Organized by

Center of Excellence for Sustainability of Health, Environment, and Industry (SHEI), Faculty of Engineering, Naresuan University

Chulalongkorn University Social Research Institute (CUSRI)

Enlaw Foundation

**Pollution Control Department (PCD),
Ministry of Natural Resources and Environment**

24 July 2014

Room 301 Ekathotsarot Building Naresuan University, Phitsanulok

09.00-09.30	Opening Remark by the President of Naresuan University, the Director of Chulalongkorn University Social Research Institute (CUSRI), and the General Director of Pollution Control Department
09.30-10.20	the Legend of Klitty: Contamination, Lawsuite, and Community Right (in Thai)
by Enlaw Foundation Representative and Klitty Villagers
Enlaw Foundation
10.20-11.10	Legacy of Health Impact from Klitty Creek Contamination
by Chantana Padungtod
Department of Disease Control, Ministry of Public Health, Thailand
11.10-12.00	Remediation Options for Lead Contamination Site: Klitty Creek Case Study (in Thai)
by Representative of Pollution Control Department, Konkean University and Chulalongkorn University
12.00-13.00	Lunch Break
13.00-13.50	Sediment Capping as an Alternative for Sediment Remediation: PCB Case Study in the United States (in English with Thai Translation)
by Dr. Gregory V. Lowry

Professor of Civil and Environmental Engineering and Deputy Director
of Center for Environmental Implications of Nanotechnology,
Carnegie Mellon University, Pittsburgh, USA

13.50-14.40 16 Years of Lead Contamination: How has Klitty Creek transformed
Lead Contaminated Mine Tailing?
by **Dr. Tanapon Phenrat**
Deputy Director of Center of Excellence for Sustainability of Health,
Environment, and Industry (SHEI), Faculty of Engineering,
Naresuan University, Thailand

14.40-15.30 How to Restore Klitty Creek: Taiwanese Perspective (in English
with Thai Translation)
by **Tracey Hsu**
Taiwan Environment Scientific Corporation (TESC), Taiwan

15.30-16.00 Q&A
Facilitated by **Dr. Chayawee Wangcharoenrung**
Pollution Control Department (PCD), Thailand

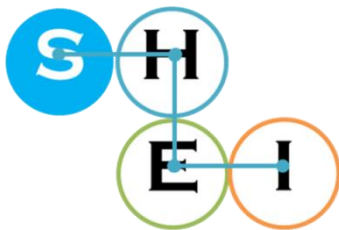
25 July 2014

Room 301 Ekathotsarot Building Naresuan University, Phitsanulok

09.00-15.00 Beyond Cleaning up the Environment; How to Restore Quality of Life
of Villagers?
Learning from Japan and Thailand : Minamata, Japan and Klitty (Lead
mine), Mae Tao (Zinc mine) and Ban Khao Mo (Gold mine), Thailand
Round Table (Thai and Japanese)
Facilitate by Chulalongkorn University Social Research Institute
(CUSRI)

15.00 – 15.30 Closing Remark

Organized By

CENTER OF EXCELLENCE FOR SUSTAINABILITY OF HEALTH, ENVIRONMENT AND INDUSTRY
NARESUAN UNIVERSITY *Working Together Towards Sustainable Development*

